

Chemievrij sportveldbeheer: hoe pak je dat aan?

Regionale bijeenkomsten bieden beheerders de nodige handvatten

Per 1 april gaat dan eindelijk het verbod op gewasbeschermingsmiddelen op sportvelden in en is gebruik nog slechts incidenteel toegestaan. Waar staat de sector aan de vooravond van deze verandering? Om dat uit te zoeken, ging vakblad Fieldmanager op bezoek bij een van de regiobijeenkomsten over chemievrij sportveldbeheer.

Auteur: Nino Stuivenberg

We bezoeken de provinciale bijeenkomst voor Utrecht, die woensdag 10 maart plaatsvindt op sportpark De Grift bij VV Woudenberg. Zo'n veertig bezoekers uit de branche zijn bij deze bijeenkomst aanwezig; het gezelschap bestaat uit vertegenwoordigers van gemeenten, aannemers, adviseurs en leveranciers. Al snel blijkt dat de onderlinge verschillen groot zijn: waar de ene gemeente al jaren zonder pesticiden beheert, heeft een andere nog veel werk te verrichten. Zij weten na de bijeenkomsten wat hen te doen staat. Hieronder zetten we een aantal vragen met de gegeven antwoorden op een rij die tijdens de bijeenkomst aan bod kwamen, zodat ook jouw gemeente of sportclub handvatten heeft om velden zonder gewasbeschermingsmiddelen te onderhouden.

1. Kan ik na 1 april nog gewasbeschermingsmiddelen gebruiken?

Dat kan, maar alleen op voorwaarde dat IPM (#Integrated pest management\$L) toegepast wordt op het veld, en dan alleen nog in een zeer beperkt aantal zeer noodsituaties. Het overzicht van deze uitzonderingen is te vinden in het artikel op pagina 37. De vraag is vooral of je als beheerder nog gewasbeschermingsmiddelen moet willen gebruiken als je serieus werk

maakt van chemievrij beheer. Gebruik je een keer chemische middelen uit nood, dan doe je de vooruitgang teniet die je gemaakt hebt door chemievrij te werken. Je tast immers niet alleen de onkruiden aan, maar ook het onderliggende bodemleven.

2. Een gesloten grasmat is de basis. Welke consequenties heeft dit voor in- en doorzaai?

Het is vrij standaard om in te zaaien bij groot onderhoud tijdens de zomer. Daarna volgt echter vaak een droge periode, waardoor het rendement van inzaai relatief laag is. Het is daarom goed om anders te kijken naar groot onderhoud; er zijn immers ook andere periodes wanneer we graszaad kunnen inzaaien. Bij groot onderhoud zaai je dan bijvoorbeeld wat minder en op een later moment in het jaar meer, zodat het gras vaker de kans krijgt om zich te vestigen. Tijdens het speelseizoen zijn dergelijke momenten dan het najaar of het vroege voorjaar.

3. Doorzaaien in andere periodes is leuk en aardig, maar kan het ook tijdens gebruiksperiodes?

Of je kunt doorzaaien, hangt onder andere af

3 min. leestijd

‘In eerste instantie is extra input van financiële middelen nodig’

van de betreding van de velden. Als er minder drukke periodes zijn, heb je op die momenten mogelijkheden als het gaat om in- of doorzaai. Kijk om welke velden het gaat en of er kans is om die rust te geven. Niet alle teams spelen immers op hetzelfde moment thuis; soms heb je weekenden waarin het wat rustiger is op de club. Als de kans op kieming optimaal is, is het interessant om ongebruikte velden door te zaaien. Natuurlijk verlies je bij betreding een klein deel van het zaad, maar het veld krijgt er altijd veel voor terug, zowel in het voorjaar als in het najaar. Er blijft altijd wat extra gras staan.

4. Meer bewerkingen betekent ook extra kosten. Is chemievrij beheer duurder?

Per sportveld verschilt de situatie natuurlijk enorm en daar is maatwerk bij nodig. Maar aan alle extra maatregelen die genoemd worden, hangt een prijskaartje. Als we naar pesticidevrij beheer gaan, moeten reguliere velden in eerste instantie een inhaalslag maken om alles op orde te krijgen. Het management op het park moet voldoende kennis, middelen en tijd hebben om de benodigde acties te kunnen

uitvoeren, zodat sportveldbeheer inderdaad pesticidevrij kan. Er is dus – in eerste instantie – extra input van financiële middelen nodig. Op termijn krijgt de beheerder meer ervaring en zal er bovendien een biologisch evenwicht in de bodem ontstaan, waardoor de kosten weer kunnen dalen tot een vergelijkbaar niveau als bij traditioneel sportveldbeheer of soms zelfs lager.

5. Hoe ga je als fieldmanager om met de mening van voetballers?

Daar moet je zeker rekening mee houden. Als er madeliefjes of weegbree in het veld zitten en je schakelt binnenkort over op chemievrij beheer, bestaat de kans dat die onkruiden nog zullen toenemen. Het is daarom belangrijk om duidelijk over het onderhoud te communiceren met de vereniging. Organiseer bijvoorbeeld een avond in de winterperiode, waarbij je uitlegt waar wij als sector mee te maken hebben. Betrek vrijwilligers bij de transitie naar chemievrij onderhoud. Zo zorg je voor acceptatie binnen de club.

NATUURGRAS

6. Hoelang duurt het om een chemisch beheerd veld volledig chemievrij te krijgen?

Daar is geen eenduidig antwoord op, maar we kunnen wel een vergelijking maken met de landbouw. Wie overgaat van gangbare naar biologische landbouw, ziet in het eerste jaar een piek in de problemen. Dat komt doordat de hele biologie weer op orde moet komen. Voor sportvelden geldt dat ook: als je in het verleden veel chemische middelen gebruikte, moet er ondergronds veel herstellen. Het tweede jaar zal beter gaan en daarna is er langzaam verbetering te zien in het veld. In het derde jaar chemievrij werken ben je al een heel eind: je krijgt evenwicht in het veld, wat helpt bij chemievrij beheer. Gemiddeld duurt het proces een paar jaar. Het kan natuurlijk ook sneller, maar dat hangt sterk af van de problemen die je hebt, de ervaring met chemievrij werken van de beheerder en de hoeveelheid middelen je gebruikt hebt. Heb je weinig gebruikt, dan ontstaat er snel evenwicht en kan het veld al na een jaar op orde zijn. Uiteindelijk gaat het om het totaalplaatje. Eén ding is zeker: wie vanaf 1 april serieus werk maakt van chemievrij beheer, zal daar begin 2023, als er écht geen uitzonderingen meer gelden, de vruchten van plukken.

Be social

Scan of ga naar:

www.fieldmanager.nl/article/32733/chemievrij-sportveldbeheer-hoe-pak-je-dat-aan

Een van de bezoekers aan het woord

Maurice Evers (Lumbricus) beantwoordt vragen van bezoekers.